

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 161/2013-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti C., s. r. o., B., zastúpenej obchodnou spoločnosťou K., s. r. o., B., v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. M. K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 2748/2000 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti C., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. januára 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti C., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov

podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 2748/2000 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že napadnuté konanie vedené pod sp. zn. 8 Er 2748/2000 bolo začaté na podklade návrhu právneho predchodcu sťažovateľky (P. G., správca konkurznej podstaty úpadcu Z. a. s.) doručeného 3. októbra 2000 súdному exekútorovi JUDr. D. M. (ďalej len „pôvodný súdny exekútor“). Sťažovateľka sa stala účastníčkou konania na základe uznesenia okresného súdu č. k. 8 Er/2748/2000-137 zo 14. decembra 2007, ktorým konajúci súd pripustil, aby vstúpila do konania na miesto pôvodného oprávneného. Pokiaľ ide o skutočnosti odôvodňujúce existenciu zbytočných prietahov vo veci, sťažovateľka predovšetkým poukazuje na skutočnosť, že napriek schváleniu rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností uznesením okresného súdu č. k. 8 Er/2748/2000-145 z 1. apríla 2008 jej nebola do dňa podania sťažnosti (ani čiastočne) uspokojená jej pohľadávka. Ďalej v sťažnosti uvádza, že po zániku funkcie pôvodného súdneho exekútora 30. júna 2009 podľa § 16 ods. 1 písm. c) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) bol za náhradného súdneho exekútora ustanovený Mgr. M. S. (ďalej len „náhradný súdny exekútor“). V podrobnostiach sťažnosti ďalej opisuje úkony, ktorými sa informovala na stav exekučného konania u náhradného súdneho exekútora na okresnom súde aj na Krajskom súde v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v nasledujúcom období, resp. ktorými urgovala rozhodovanie vo veci s odôvodnením, že *„exekučné konanie trvá takmer 12 rokov, čím vznikajú značné prietahy v konaní“*. Keďže telefonické žiadosti o rozhodnutie vo veci boli podľa sťažovateľky neúspešné, 19. decembra 2012 podala predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní *„so žiadosťou, aby súd bezodkladne konal a vo veci rozhodol. Predmetnú sťažnosť sme zaslali na vedomie aj na Krajský súd Trnava k sp. zn.: 24CoE/15/2012.“*

Nadväzne na to sťažovateľka uvádza:

„Doposiaľ, tzn. takmer 5 (päť) rokov, nie je právoplatné Uznesenie Okresného súdu Galanta sp. zn.: 8 Er/2748/2000-145 zo dňa 01. 04. 2008, ktorým súd schválil rozvrh výťažku z dražby nehnuteľností ... podľa zápisnice o rozvrhu výťažku zo dňa 22. 10. 2007, sp. zn.: EX 313/2000. Práve uvedené rozhodnutie súdu je jedným z podkladov na ukončenie exekučného konania, resp. na uspokojenie pohľadávky sťažovateľa ako oprávneného v exekúcii z majetku povinných. ...

Máme za to, že svojím správaním Sťažovateľ nezapríčinil doterajšiu dĺžku konania. Sťažovateľ využil všetky právne prostriedky nápravy, ktoré zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, a to so zreteľom na existujúce okolnosti danej veci. Podľa Zákona o slobodnom prístupe k informáciám, Exekučného poriadku, Zákona o súdoch Sťažovateľ kompetentné orgány viackrát žiadal o uvedenie stavu predmetného exekučného konania, žiadal o konanie a rozhodnutie vo veci bez zbytočných prieťahov, podal sťažnosť na Okresný súd Galanta na prieťahy v konaní sp. zn.: 8 Er/2748/2000. Nakoľko spis sa v čase podania tejto sťažnosti nachádza na odvolacom Krajskom súde Trnava, sťažnosť na prieťahy bola zaslaná na vedomie aj tomuto súdu.

Možnosť zmeny exekútora podľa Exekučného poriadku Sťažovateľ z dôvodu efektívnosti nevyužil, nakoľko tá prichádzala do úvahy až v štádiu exekučného konania, kedy prebiehal schvaľovací proces rozvrhu výťažku z dražby. Zmena exekútora v tomto štádiu by znamenala len ďalšie prieťahy v konaní spojené s odovzdávaním spisu novému exekútorovi. Na druhej strane, proces schvaľovania rozvrhu výťažku z dražby prináleží výlučne súdu, a ten sme opakovane telefonicky a napokon aj písomne žiadali o rozhodnutie vo veci, ale bezúspešne...

Postup Okresného súdu Galanta ani postup odvolacieho Krajského súdu Trnava nevedie efektívne k rozhodnutiu vo veci samej a k nastoleniu stavu právnej istoty Sťažovateľa ako oprávneného v exekučnom konaní. V súčasnosti sa predmetný spis nachádza na odvolacom Krajskom súde Trnava, ktorému bola vec predložená v januári 2012 a doposiaľ nebolo vydané žiadne rozhodnutie. Preto žiadame Ústavný súd SR, aby v rámci svojej právomoci prikázal obidvom súdom vo veci konať, nakoľko ďalšie konanie Okresného súdu Galanta závisí od rozhodnutia odvolacieho Krajského súdu Trnava.“

Vzhľadom na dĺžku exekučného konania sťažovateľka uvádza, že porušenie označených práv nemožno účinne odstrániť len uplatnením právomoci ústavného súdu, ktorou ústavný súd prikáže všeobecným súdom konať. Súčasne žiada, aby jej ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €, pri určení ktorej poukazuje na dĺžku exekučného konania, ďalej na skutočnosť, že sťažovateľka sa o doterajšiu dĺžku konania nijakým spôsobom nepričinila a napokon aj na povahu veci, keďže v exekučnom konaní dochádza len k nútenej realizácii už právoplatne určených práv oprávneného.

V súvislosti so skutočnosťami uvedenými v sťažnosti sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal takéto rozhodnutie:

„Základné právo obchodnej spoločnosti C., s. r. o... na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy... a právo na prejednanie jej veci v primeranej lehote podľa v čl. 6 ods. 1 Dohovoru... postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn.: E 8r/2748/2000 porušené bolo.

Okresnému súdu Galanta ako aj odvolaciemu Krajskému súdu Trnava sa prikazuje, aby konali bez zbytočných prietahov.

Obchodnej spoločnosti C., s. r. o... priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5.000,- EUR..., ktoré je jej Okresný súd Galanta povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Galanta je povinný uhradiť obchodnej spoločnosti C., s. r. o.. trovy konania v sume 331,13,- EUR ..., na účet jej právneho zástupcu K., s. r. o... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

V zmysle čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03, III. ÚS 263/03, III. ÚS 218/07).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide

o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Sťažovateľka pri označení porušovateľa v úvode sťažnosti, ako aj v sťažnostnom návrhu (petite), ktorým žiadala vysloviť porušenie označených práv, uvádza ako porušovateľa práv okresný súd, pričom vo vzťahu ku krajskému súdu iba navrhuje, aby mu ústavný súd prikázal vo veci konať bez zbytočných prietáhov. Keďže uloženie príkazu vo veci konať v zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy je viazané na osobu, ktorá tieto práva alebo slobody mala porušiť a sťažovateľka nežiada vyslovenie porušenia označených práv aj postupom krajského súdu, ústavný súd posudzoval sťažnosť v napadnutom exekučnom konaní len vo vzťahu k postupu okresného súdu.

Pokiaľ ide o úlohu okresného súdu v exekučnom konaní, ústavný súd ďalej poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej okresný súd v exekučnom konaní ako tzv. exekučný súd dohliada na exekučné konanie a ako jediný je v tomto konaní oprávnený rozhodovať. Exekučný súd rozhoduje o návrhoch účastníkov exekučného konania predložených mu exekútorom, pričom v niektorých prípadoch má vzhľadom na obsah týchto návrhov Exekučným poriadkom ustanovenú lehotu na svoje rozhodnutie. Rozhodnutím o tom-ktorom návrhu účastníka exekučného konania sa jeho úloha v exekučnom konaní v zásade končí. Dĺžku trvania exekučného konania, ktoré začína dorúčením návrhu na vykonanie exekúcie exekútorovi a pokračuje niektorým zo spôsobov vykonávania exekúcie ustanovených vo štvrtej časti Exekučného poriadku, exekučný súd spravidla nemá ako ovplyvniť.

Z hľadiska posúdenia opodstatnenosti sťažnosti bolo pre ústavný súd dôležité zistenie, že sťažovateľka sa stala účastníčkou konania až na základe uznesenia okresného súdu č. k. 8 Er 2748/2000-111 zo 14. decembra 2007, ktorým okresný súd rozhodol o zmene účastníkov konania tak, že namiesto pôvodného oprávneného sa účastníkom stala sťažovateľka. Označené uznesenie okresný súd vydal na základe návrhu sťažovateľky.

Sťažovateľka sa teda stala účastníčkou konania na základe singulárnej sukcesie, čo zakladá jej právo namietat' porušenie základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní v zásade len v období po právoplatnosti uznesenia okresného súdu č. k. 8 Er 2748/2000-111 zo 14. decembra 2007, t. j. po 1. februári 2008. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej v prípade procesného nástupníctva na základe singulárnej sukcesie skúma možné porušenie označených práv v období, v ktorom bol sťažovateľ účastníkom posudzovaného konania (m. m. III. ÚS 209/03, III. ÚS 229/04, IV. ÚS 288/2010, I. ÚS 163/2011), pričom však prihliada tak na deň začatia konania na príslušnom súde, ako aj na dobu, ktorá uplynula od okamihu, keď sa sťažovateľ stal účastníkom posudzovaného konania (III. ÚS 229/04).

Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prier'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prier'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prier'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prier'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prier'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ani ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prier'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 35/01, III. ÚS 103/05).

Ústavný súd posúdil napadnuté konanie z opísaných hľadísk, a to predovšetkým obdobie po pripustení zmeny účastníkov konania na strane sťažovateľa (t. j. po 1. februári 2008), a zistil, že v predmetnom období okresný súd rozhodoval len o návrhu na schválenie rozvrhu výťažku dražby doručenom súdnym exekútorom 11. februára 2008. Zo sťažnosti, ako aj zo spisu okresného súdu zhodne vyplýva, že o tomto návrhu rozhodol okresný súd uznesením č. k. 8 Er/2748/2000-145 z 1. apríla 2008, teda do dvoch mesiacov od doručenia návrhu súdneho exekútora. Uvedená skutočnosť teda naopak signalizuje, že okresný súd

realizoval svoju rozhodovaciu právomoc rozhodnúť o návrhu na schválenie rozvrhu výťažku dražby bez zbytočných prietáhov.

Až následné obdobie, v ktorom bolo uznesenie okresného súdu č. k. 8 Er/2748/2000-145 z 1. apríla 2008 doručované prostredníctvom náhradného súdneho exekútora, sa vyznačuje neúmernou dĺžkou najmä v dôsledku nespolupráce pôvodného súdneho exekútora, ktorý nepreberal súdne zásielky, ktorými bol vyzývaný na odstránenie väd doručovania označeného uznesenia okresného súdu účastníkom exekučného konania.

Ojedinelý prietah v postupe okresného súdu možno vidieť v období po 15. februári 2010, keď okresný súd po doručení označeného uznesenia účastníkom exekučného konania nevykonal až do 21. septembra 2010 žiaden relevantný úkon smerujúci k vybaveniu žiadosti náhradného súdneho exekútora o zaslanie rovnopisov listinných dôkazov evidovaných v súdnom spise z dôvodu rekonštrukcie spisu. V súvislosti s obdobím do predloženia spisu krajského súdu s podaným odvolaním je však podľa ústavného súdu nevyhnutné prihliadať aj na potrebu poskytnúť dostatočný časový priestor náhradnému súdnemu exekútorovi pre účely rekonštrukcie spisu, ktorý mu nebol pôvodným súdnym exekútorom odovzdaný.

Z okolností veci je taktiež zrejmé, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (17. januára 2013) okresný súd o žiadnom návrhu sťažovateľky nerozhodoval a spis sa od 12. decembra 2011 z dôvodu prebiehajúceho odvolacieho konania nachádzal na krajskom súde. Navyše, ústavný súd zistil, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy pre porušenie práv zaručených čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľka podala ani nie mesiac po podaní sťažnosti predsedovi okresného súdu podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, čo znamená, že sťažovateľka nedala okresnému súdu dostatočný priestor, aby sám napravil prípadné porušovanie svojich práv.

S prihliadnutím na uvedené ústavný súd hodnotí postup okresného súdu v exekučnom konaní pred predložením veci krajskému súdu ako ojedinelý prietah, pričom sčasti vzal zreteľ aj na dôvody jeho vzniku, ktoré okresný súd nemohol ovplyvniť (najmä

neplnenie si povinností pôvodného súdneho exekútora ustanovené právnymi predpismi v rámci jeho exekučnej činnosti). Ústavný súd konštatuje, že okresný súd rozhodoval o jednotlivých podaniach účastníkov konania, resp. pôvodného aj náhradného súdneho exekútora v zásade dodržiujúc lehoty ustanovené Exekučným poriadkom (o návrhu na schválenie rozvrhu výťažku doručeného 11. februára 2008 rozhodol okresný súd už 1. apríla 2008). Preto v posudzovanom exekučnom konaní uvedený ojedinelý prieťah okresného súdu v zhode s konštantou judikatúrou ústavného súdu nedosahuje mieru ústavnej relevancie, a tak ani neodôvodňuje záver o vyslovení porušenia sťažovateľkou označeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práv na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote.

Keďže v danom prípade ústavný súd nezistil porušenie označených práv sťažovateľky, reálnosť ktorého by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Z uvedeného dôvodu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky v nej uvedených.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. apríla 2013